

بازتاب

توضیح درباره یک گزارش

سازمان بیمه سلامت ایران درباره گزارشی که با تیتُر «درمان ستاره‌دار» که به هزینه‌های بالای توان‌بخشی بیماران دارای اوتیسم پرداخته و در این صفحه منتشر شده بود، توضیح داد. این سازمان در توضیحی که برای دفتر روزنامه فرستاد نوشت: «بیماران اوتیسم تحت پوشش خدمات صندوق بیماری‌های خاص و صعب‌العلاج قرار دارند. بیماران اوتیسم تحت پوشش خدمات صندوق بیماری‌های خاص و صعب‌العلاج سازمان بیمه سلامت ایران قرار دارند که خدمات این صندوق مازاد بر خدمات بیمه پایه و بیمه تکمیلی این بیماران است. به گزارش مرکز امور مشتریان و اطلاع‌رسانی سازمان بیمه سلامت ایران، تاکنون بیش از ۱۰ هزار نشان اوتیسم در سه سطح یک، دو و سه در سامانه‌های الکترونیک سازمان بیمه سلامت برای بیماران مبتلا به این بیماری به‌منظور بهره‌مندی از مزایای صندوق بیماران خاص و صعب‌العلاج ثبت شده است که این بیماران با بیش از ۳۳ هزار بار مراجعه به مراکز درمانی و ارائه نسخه الکترونیک از مزایای صندوق بیماری‌های خاص و صعب‌العلاج برای دریافت خدمات سرپایی بهره‌مند شده‌اند که خدمات توان‌بخشی ایسِن بیماران در حیطه خدمات کاردرمانی، گفتاردرمانی و مداخلات روان‌شناسی است. این بیماران با مراجعه به مراکز طرف قرارداد در بخش دولتی از پوشش بیمه‌ای ۱۰۰ درصد تعرفه دولتی و در بخش‌های غیردولتی و خصوصی تا ۸۰ درصد تعرفه مالکیت همان بخش بهره‌مند می‌شوند. به عبارت دیگر، خدمات فوق‌الذکر برای این بیماران در مراکز دولتی رایگان بوده و در سایر مراکز نیز بیمه‌شده صرفاً ۲۰ درصد تعرفه را پرداخت می‌کند. خدمات توان‌بخشی بیماران مبتلا به اوتیسم تا سن ۱۲ سالگی بر اساس مصوبه شورای‌عالی بیمه تحت پوشش بیمه‌های پایه بوده و مازاد آن از محل اعتبارات صندوق بیماران خاص و صعب‌العلاج پرداخت می‌شود. لازم به ذکر است برای خدمات دندانپزشکی به ازای هر بیمار اوتیسم در سال ۱۴۰۳، مبلغ ۱۲۵ میلیون ریال از محل اعتبارات صندوق پرداخت شده است. بیماران اوتیسم از جمله ۱۳۰ گروه بیماری خاص تحت پوشش صندوق بیماری‌های خاص و صعب‌العلاج هستند که می‌توانند با مراجعه به سامانه شهروندی سازمان بیمه سلامت به نشانی https://sp.ihio.gov.ir/ و با سامانه‌های سایر بیمه‌های پایه برای نشان‌داشتن و بهره‌مندی از خدمات این صندوق اقدام کنند. گفتنی است صندوق بیماری‌های خاص و صعب‌العلاج به استناد سیاست‌های کلی حوزه سلامت، ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری و بند ن تبصره ۱۷ قانون بودجه سال ۱۴۰۱ پس از تصویب و ابلاغ اساس‌نامه صندوق از سوی هیئت محترم وزیران در نیمه دوم سال ۱۴۰۱ تشکیل شد. بر اساس اساس‌نامه صندوق، فهرست بیماری‌های تحت پوشش صندوق از سوی وزارت بهداشت به‌تدریج اعلام و ابلاغ شد که در حال حاضر بیش از ۱۳۰ گروه بیماری در سرفصل‌های دارو، ویزیت، خدمات پاراکلینیک (آزمایشگاه، پرتویزشکی و توان‌بخشی)، تجهیزات پزشکی و خدمات بستری از مزایای صندوق بهره‌مند می‌شوند. شایان ذکر است از این تعداد گروه بیماری، ۶۹ گروه دارای بسته ابلاغی با سقف تعدادی خدمات در سال از سوی وزارت بهداشت هستند که در زمان دریافت خدمات سرپایی در صورت استفاده از نسخه‌نویسی الکترونیک و مراجعه به مراکز طرف قرارداد، بیمه‌شدگان به صورت برخط از مزایای صندوق بهره‌مند شده و پرداخت از جیب بیمار کاهش می‌یابد».

خبرهای روز

بی‌احتیاطی؛ عامل حادثه‌بندرعباس

ایسنا: رئیس جمعیت هلال‌احمر کشور از کاهش ۳۰ درصدی جان‌باختگان حج سال گذشته خبر داد و در مورد عملیات اطفای حریق بندر شهید رجایی توضیحاتی ارائه داد.
پیر حسین کولیوند در نشست خبری درباره حادثه بندر شهید رجایی بندرعباس، گفت: عامل این حریق بی‌احتیاطی دستگاه‌های مربوطه بود که باید عوامل مهم پدافندی را رعایت می‌کردند؛ اما قطعاً علت دقیق اعلام خواهد شد».
به گفته او، پنج فروند بالگرد هلال‌احمر عملیات اطفای حریق را انجام می‌داد. همچنین هواپیمای سیاه و ارتش نیز به بار برای اطفای حریق و انتقال بیماران بدحال کمک کردند.
بیش از هزار مجروح به بیمارستان‌ها منتقل شدند که در بیمارستان‌های مختلف پذیرش شدند. او ادامه داد: «خاموش‌کردن آتش حدود ۲.۵ روز زمان برد، اما از چهار هزارو ۴۰۰ کانتینری که در بندر وجود داشت خوشبختانه ۳۰ درصد از آنها سالم ماند».

تولد ۴۰۰۰ نوزاد کم‌شنوادر هر سال

ایسنا: رئیس اداره سلامت گوش و شنوایی وزارت بهداشت با بیان اینکه با فقر سوا سلامت در زمینه شنوایی مواجه هستیم، گفت: «تأیج آخرین بررسی‌ی درباره وضعیت بروز کم‌شنوایی که طی سال گذشته انجام شده بیانگر این است که ۳.۹ نفر در هر یک هزار تولد به کم‌شنوایی مبتلا هستند که معادل سه هزار تا چهار هزار تولد به صورت سالانه است».
سعید محمودیان با بیان اینکه بار بیماری کم‌شنوایی به‌طور فزاینده‌ای در حال افزایش است، ادامه داد: «برخی نوزادان کشور به صورت ارثی یا ژنتیکی به کم‌شنوایی مبتلا هستند که موضوعی اجتناب‌ناپذیر محسوب می‌شود. تأیج آخرین بررسی درباره وضعیت بروز کم‌شنوایی که طی سال گذشته انجام شده بیانگر این است ۳.۹ نفر در هر هزار تولد به کم‌شنوایی مبتلا هستند که معادل سه هزار تا چهار هزار تولد به صورت سالانه است. ۶۰ درصد انواع کم‌شنوایی در کودکان با اجرای برنامه‌های پیشگیری و مراقبتی مانند «غربالگری» و «شناسایی زودهنگام» قابل پیشگیری است».
او درباره بهبود روند شناسایی افراد مبتلا به کم‌شنوایی، افزود: «سال‌های گذشته، افراد مبتلا به کم‌شنوایی طی سنین چهار تا پنج‌سالگی شناسایی می‌شدند و در صف کاشت حلزون شنوایی با سمعک قرار می‌گرفتند. وضعیت شناسایی افراد مبتلا به کم‌شنوایی نسبت به گذشته بهتر شده، به نحوی که افراد مبتلا به کم‌شنوایی پیش از یک‌سالگی شناسایی می‌شوند».
محمودیان با بیان اینکه شناسایی افراد کم‌شنوایی سال‌مند نیز از اهمیت فراوانی برخوردار است، گفت: «حدود ۵۰ درصد افراد بالای ۶۵ سال و حدود ۹۰ درصد افرادی بالای ۷۰ سال به کم‌شنوایی مبتلا هستند. اگر سالمندان از سمعک استفاده نکنند با چالش‌های بسیاری مانند انزوا روبه‌رو هستند و خطر ابتلا به آلزایمر در آنها افزایش می‌یابد. باز هم تأکید می‌کنم که سواد سلامت مردم در ارتباط با کم‌شنوایی و استفاده از سمعک باید افزایش یابد تا از مشکلات ناشی از این اختلال جلوگیری شود».

آمار سزارین در برخی استان‌ها ۷۰درصد است

ایسنا: معاون بهداشت وزارت بهداشت با بیان اینکه سهم سزارین از زایمان کشور بسیار زیاد و حدود ۵۶ درصد است، گفت: «میزان سزارین برخی استان‌ها بیش از ۷۰ درصد است که یک نرخ بالا قلمداد می‌شود».
علیرضا رئیس با بیان اینکه ۸۰ درصد مسئولیت زایمان توسط ماماها قابل انجام است، توضیح داد: «اگرچه چنین پتانسیلی وجود دارد اما سهم سزارین از زایمان کشور بسیار زیاد است و حدود ۵۶ درصد زایمان‌های کشور به صورت سزارین است. بررسی‌ها بیانگر این است که میزان سزارین برخی استان‌ها بیش از ۷۰ درصد است که یک نرخ بالا قلمداد می‌شود».
رئیس با بیان اینکه میزان مرگ‌میر مادران باردار کاهش یافته، ادامه داد: «کاهش مرگ‌ومیر مادران باردار به دلیل همکاری خوب میان حوزه بهداشت و درمان است. میزان مرگ‌ومیر مادران باردار از ۲۵ در هر ۱۰۰ هزار به ۲۲ در هر ۱۰۰ هزار رسیده است».

«ابراهیم» با قسم ۵۰ نفر منتظر اجرای حکم است. قبل از او «علی» در قرنطینه منتظر چوبه دار بود که یک نفر به دادگاه رفت و قسم خود را پس گرفت. ابراهیم و علی با ماجرای قسامه، حکم قصاص گرفته بودند و حالا هم خیلی‌های دیگر در چنین شرایطی به سر می‌برند؛ جوان‌هایی که با ته‌مانده امیدشان از پشت خط تلفن زندان اهواز بارها به همه گفتند: «بی‌گناهیم». ابراهیم بعد از چند بار تیرنه، با قسم آدم‌هایی که حتی او را نمی‌شناختند، روز را در انتظار خبر قرنطینه برای اعدام سر می‌کند و بر پرونده علی هم مشخص شده اساساً شامل قسامه نمی‌شده؛ درحالی‌که اگر یکی از آن غریبه‌ها، قسمش را پس نگرفته بود، او اعدام شده بود. پرونده‌های درگیر قسامه در دستگاه قضائی کشور کم نیست؛ احکام قصاصی که به قسم ۵۰ نفر بر قرآن گره می‌خورد. وقتی دلایل برای اثبات جرم، به شکل کامل وجود نداشته باشد، پرونده شامل قسامه می‌شود. هرچند این موضوع بیشتر در مناطقی از کشور اجرا می‌شود که فضای فرهنگی قومی و طایفه‌ای آن همچنان پابرجاست. به این صورت که افراد یک قوم، به حمایت از خویشان خود، بدون اطلاع کامل از پرونده، در دادگاه دست روی قرآن می‌گذارند. البته این تمام ماجرا نیست. از سوی دیگر، سوءاستفاده از بحث قسامه روش‌های دیگری هم پیدا کرده است؛ به این ترتیب که خانواده مقتول با پرداخت پول، از برخی از افراد می‌خواهند برای سوگندخوردن در دادگاه حاضر شوند؛ موضوعی که طبق گفته وکلای درگیر این پرونده‌ها، چون سوگندخونده‌ها می‌توانند ارتباط نسبی و سببی داشته باشند و از آنجایی که مشخص‌شدن واقعیت ارتباط ۵۰ نفر زمان‌بر است، معمولاً نوع ارتباطشان هم در دادگاه بررسی نمی‌شود. براساس گفته‌های وکلا و حتی زندانی‌های محکوم به قصاص سبیدار اهواز، پرونده‌های درگیر قسامه که به این شکل حکم گرفتند در زندان کم نیستند.

در انتظار بی‌گانه‌ی

هر لحظه منتظر خبری است؛ خبر رفتن به قرنطینه برای راهی‌شدن به پای چوبه اعدام یا شاید آزادی. «ابراهیم شاعری‌کریمی» با حکم تیرنه، برای موقعیتی کاری راهی کشور آلمان شده بود، اما بی‌خبر از همه‌جا پرونده‌اش دوباره به جریان افتاده بود. او از سر اعتماد به بی‌گانه‌ی‌اش به ایران بازگشت، اما همان موقع با حکم اعدامش روبه‌رو شد. حالا از پشت خط تلفن زندان روانیگر بخشی از سختی‌هایی است که گذرانده است.

ابراهیم سال‌ها مغازه آرایشگری در کیان‌آباد اهواز داشت و چون در همان خیابان یک مغازه آرایشگری دیگری بود، به همسایه‌اش پروانه کسب تعلق نمی‌گرفت. همین مسئله موضوع جدال بین آنها بود. در همان روزهایی که آنها با هم درگیر بودند، خبر کشته‌شدن همسایه جوان منتشر می‌شود. خانواده مقتول ابراهیم را مطمئن قتل معرفی و دلپیشان را هم اختلاف صنفی اعلام کردند. ابراهیم حالا با سه فرزند قد و نیم‌قد در ۴۳سالگی منتظر اجرای حکم است. خودش در کمال آرامش از آنچه تا الان بر سرش گذشته می‌گوید و توضیح می‌دهد: «در همین ماجرا من متهم به قتل شدم و از سال ۹۱، یعنی همان روز قتل آن مرحوم بازداشت می‌شود. حدود ۹ ماه بعد با قرار وثیقه آزادم کردند و مدتی که گذشت، بازپرس به این نتیجه رسید پرونده منع تعقیب بگیرد و من از این اتهام رها شدم. واقعاً هیچ دلیل و مدرکی علیه من نبود؛ از پیداکردن اثر انگشت تا بررسی دوربین‌های مداربسته، نبود شاهد و حتی بررسی نقطه‌زنی گوشی همراهم. در این بین تنها اظهارات خانواده مقتول علیه من بود. بعد از ماجرای منع تعقیب، خانواده مقتول اعتراض کردند و پرونده به شعبه کیفری اهواز رفت. قاضی اعتراض را وارد دانست و پرونده مجدد به بازپرسی رفت».

ماجرای پریچ‌وخمش با صدای تلفن زندان که اعلام می‌کند «این تماس از زندان اهواز است» قطع می‌شود و بعد ادامه می‌دهد: «دوباره در سال ۹۴ و بعد از چند جلسه دادرسى مجدداً از تماس اتهام‌ها برانث گرفتیم، اما خانواده اعتراض کرد، با این حال پرونده در دیوان عالی کشور هم نقض گرفت و من در سال ۹۶ بار دیگر تیرنه شدم. همان روزهای بعد از آزادی یک موقعیت کاری برایم پیش آمد و به صورت قانونی به کشور آلمان رفتم. آنجا بودم که خانواده به من اطلاع دادند پرونده نقض شده است، من می‌توانستم دیگر به ایران بازنگردم ولی آن‌قدر به بی‌گانه‌ی خودم و دسترنجه قضائی اعتماد داشتم که بازگشتم. یعنی اگر تاریخ ورود من به کشور را نگاه کنید، تقریباً ۲۰ روز قبل از دادگاه بود که آمدم. آن‌هم برای اینکه بتوانم در دادگاه شرکت کنم. قاضی من را مستقیم وارد زندان کرد، اما شش میلیارد تومان وثیقه گذاشتم و بیرون آمدم.

سعی کردم دفاعیات خودم را ارائه دهم، از جمله نقطه‌زنی موبایل، نبود شاهد و دیگر دلایل را برای بی‌گانه‌ی خودم مطرح کردم. اما در سال ۱۴۰۰ قاضی شعبه کیفری

استان تشخیص به قسامه داد و ۵۰ نفر آمدمند و حکم قصاص برای من صادر شد. بعد از منع تعقیب و دو بار برائت و بعد از ۱۰ سال، با قسم ۵۰ نفر به من قصاص دادند. نکته جالب اینکه در رای دادگاه آمده (بابت اتهام ردیف اول قتل مرحوم، متهم ابراهیم شاعری با قسم ۵۰ نفر از بستگان مرحوم به قصاص نفس به یکی از شیوه‌های متعارف محکوم می‌شود. از بابت اتهام ردیف دوم حمل و نگهداری سلاح گرم از نوع کلت کمری به دلیل نبود ادله و کشف‌نشدن سلاح و انکار صریح متهم و از آنجایی که قصاص وی با قسم ۵۰ نفر از بستگان و از طریق لوٹ می‌باشد برائت می‌گردد). یعنی علت و معلول از هم جدا شده. من گفتم اسلحه نداشتم و شهادی هم نبوده بگویم من اسلحه داشتم، پس از این جرم تیرنه می‌شوم، ولی وقتی می‌گویم من قاتل نیستم و شهادی هم نیست قسامه برگزار می‌شود. مرحوم با دو تیر در سرش کشته شده و به من قصاص می‌دهند».

دلش می‌خواهد با ته‌مانده امیدش، هرچه را که می‌خواهد بگیرد. از فضای خانوادگی‌اش می‌گوید که اصلاً خط و ربطی به زندان و زندگی با معتادان و قاچاقچیان‌ی که داخل زندان هستند ندارد: «پیش از این ماجرا، هیچ سابقه‌ای نداشتم. این بنده خدا در ماشین شخصی خودش با دو گلوله کشته شده و اگر من با این فرد اختلاف داشتم چرا باید سوار ماشین او می‌شدم؟ اصلاً چطور سوار می‌شدم. فضا آن‌قدر آرام و معمول بوده که او هم به‌راحتی کمربند ایمنی بسته؟ از طرفی چرا اثر انگشت من هیچ جای ماشین او نیست؟ نقطه‌زنی موبایلم هم نشان می‌دهد آن روز من اصلاً جایی بسیار دورتر از محل حادثه نبوده‌ام. همه چیز مشهود است. جایی که هستم همه سابقه‌دار و درگیر اعتیادند. از سال ۱۴۰۰ که در زندان هستم، هر لحظه امکان دارد حکمم اجرا شود. با چند نفر از این افراد که علیه من سوگند خورند، در ارتباطم و حتی به آنها گفتم برای ملاقات به زندان بیایند، رئیس زندان هم با آنها صحبت کرد، وقتی که رفتند پیغام دادند ما یک میلیارد و نیم پول می‌خواهیم تا قسم خود را پس بگیریم. یعنی نفری ۵۰۰ میلیون می‌خواستند تا قسمی را که علیه من یاد کردند، بردارند. جان ما برایشان تبدیل به تجارت شده و از همین ۵۰ نفر هم شما ۱۰ نفر را تصادفی انتخاب کنید، هیچ‌کدام من را نمی‌شناختند. بحث قسامه به موضوعات قبیله‌ی و طایفه‌ای مربوط است. یک نفر حرفی می‌زند و همه از روی حرف او شروع به سوگندخوردن می‌کنند. تعداد خانواده‌ها هم زیاد است و برای همین سریع ۵۰ نفر برای قسامه پیدا می‌شود».

نجات با پیشیانی یکی از سوگندخورده‌ها

قرار بود با قسم ۵۰ نفر، اعدام شود. خودش را آماده چوبه دار کرده بود که یکی از سوگندخورنده‌ها، قسمش را پس گرفت. در همان زمان وکیل پرونده را دست گرفته بود و مشخص شد پرونده او اساساً شامل قسامه نمی‌شده. علی فولادی حالا ۳۸ سال دارد و طبق گفته‌های خودش، از سال ۸۷ زندگی برایش با زندان و ترس اعدام گره خورده است. بین جملاتش مدام صدایی حرف‌هاش را قطع می‌کند تا یادآوری کند «این تماس از زندان اهواز برقرار شده و تماس‌گیرنده زندانی» است. روایت را این‌طور شروع می‌کند: «قتلی اتفاق افتاده بود که پلیس شروع به بررسی و پیگیری کرد. بعد از سه سال، یعنی سال ۸۷، اداره آگاهی من را احضار کرد و من متهم پرونده شدم. از همان موقع تا سال ۹۳ در حبس بودم. حکم قصاص گرفتم و پرونده به دیوان رفت، اما دیوان این حکم را قبول نکرد و در دادگاه کیفری یک دوباره پرونده بررسی شد. در همان سال به من حکم برائت دادند و از زندان آزاد شدم. ۱۵ ماه بیرون بودم که شکای نسبت به حکم اعتراض کرد. قاضی اعلام کرد پرونده شامل لوٹ و قسامه شده است».

قسامه زمانی انجام می‌شود که قاضی مورد قتل یا جراحت وارده را از موارد لوٹ تشخیص دهد. لوٹ به معنای وجود قرآن و دلایلی است که برای اثبات وقوع جرم کافی نباشد.

صدای اعلام تماس از زندان اهواز، جملاتش را نیمه‌کاره می‌گذارد و پس از چند ثانیه، حرفش را از سر می‌گیرد: «شامل قسامه شدم و ۵۰ نفر از بستگان نسبی و سببی مقتول به دادگاه آمدند تا روی قرآن دست بگذارند که قتل کار من بوده است. گاهی در بین این قسامه‌ها از خودم دفاع می‌کردم، به همین دلیل هم تعداد آنها ریزش می‌کرد و دوباره آدم‌های جدید می‌آمدند. در نهایت در سال ۹۹ بر اساس همین سوگندها، حکم قصاص قطعی شد و باید خودم را آماده اجرای حکم می‌کردم. جالب اینجاست هیچ‌کدام از آنها،

عکس مصورمه‌علی اکبر ایسنا

شاهد وقوع جرم نبودند. بیشتر آنهایی که برای سوگندخوردن آمده بودند، اصلاً من را نمی‌شناختند. قاضی از آنها می‌پرسید علی فولادی را می‌شناسید؟ آنها می‌گفتند نه. می‌پرسید اگر او را ببینید نمی‌شناسید؟ باز جوابشان نه بود. من با هیچ چیز کار ندارم، اما کسی که قرار است دست روی قرآن بگذارد و سوگند بخورد، باید خدا و پیغمبر را بشناسد. با همین روش به من حکم دادند. حتی دو روز در قرنطینه بودم تا برای اجرای حکم آماده شوم، اما خدا خواست و یک نفر از آن ۵۰ نفر به دلیل عذاب وجدان آمد و قسمش را پس گرفت. چهار سال از آن روز می‌گذرد و دلیل زنده‌ماندندم پس‌گرفتن همان یک قسم است. پرونده‌ام دوباره به دیوان رفته است». پشت سر هم حرفش را ادامه می‌دهد و تنها صدای خط تلفن زندان باعث مک‌ث‌های او می‌شود: «همان موقع وکیل پرونده را در دست گرفت و متوجه شد من واقعاً بی‌گناهم. وقتی پرونده را بررسی کرد، متوجه شد اصلاً شامل لوٹ و قسامه نمی‌شدم، درحالی‌که امکان داشت برای همین موضوع اعدامم کنند. حالا پرونده از بحث لوٹ و قسامه خارج شده و ماه بعدی جلسه دادگاه دارم. منتظر دادگاهم بینم تیرنه می‌شوم یا نه. در همین سال‌هایی که در زندان بودم، باورتان نمی‌شود بگویم چندین نفر درگیر این پرونده‌های قسامه بودند. خیلی‌ها زیر حکم هستند. از این ماجرا خسته شده‌ایم. هر بار خواستیم به خودمان امید دهیم، دوباره به همان اندازه ناامید شدیم».

درصد بالای خطا در پرونده‌های قسامه

در بسیاری از مناطق کشور که فضای فرهنگی قومی-قبیله‌ای حاکم است، افراد براساس صحبت‌های یک نفر از طایفه خود، شروع به سوگندخوردن می‌کنند. این موضوعی است که بسیاری از وکلا به آن اشاره دارند و امین ریاحی، وکیل پایه‌یک دادگستری نیز با توجه به تجربه چندین پرونده قسامه در گفت‌وگو با «شرق» درباره آن توضیح می‌دهد: «براساس ماده ۳۱۳ قانون مجازات اسلامی، موضوعی به نام قسامه وجود دارد که وقتی جنایتی اتفاق می‌افتد، اگر دادگاه به این نتیجه برسد که ادله‌ای وجود دارد اما به‌طور کامل قابل اثبات نبوده، بار اثبات دعوی را بر دوش خانواده مقتول می‌اندازد و بر همین اساس ۵۰ نفر از اقوام نسبی و سببی برای قسم حاضر می‌شوند. در این شرایط، مثلاً مسمسر دخترخاله مقتول هم می‌تواند در دادگاه حاضر شود و برای قاتل‌بودن متهم سوگند بخسود. در زمان‌های قدیم مردم یک منطقه به‌طور کامل یکدیگر را می‌شناختند و برای قسم‌های خود هم ارزش قائل بودند، اما الان به این صورت است که در یک قومی می‌گویند اگر برای سوگندخوردن نیایید، دیگر جزو طایفه ما نیستید و طرد می‌شوند. بنابراین فرد بدون آنکه بداند قاتل کیست و میوه ارتکاب قتل چگونه بوده، در دادگاه حاضر می‌شود. موردی داشتم که فرد شهادت یک جرم عادی، قاضی سلامت مقتول شده و روز جلسه دادگاه هم برای قسامه حاضر شده که قسم بخورد متهم قاتل است».

او درباره بررسی هرکدام از سوگندخورها توسط مقام قضائی توضیح می‌دهد: «تعداد افراد قسم‌دهنده بالاست و دیگر کسی فرصت نمی‌کند نسبت افرادی را که برای قسامه آمده‌اند، بررسی کند؛ یعنی اینکه آن فرد چه نسبت دقیقی دارد و این نسبت به قبل یا بعد از قتل مربوط می‌باشد. حتی درستی اظهارات هم بررسی نمی‌شود. اثبات اینکه مثلاً فردی واقعاً پسرخاله پسرعموی مقتول است، خود جای بحث دارد. بین این سوگندخورندگان، خیلی وقت‌ها افراد درگیر اعتیاد هم هستند که با گرفتن پول حاضر به قسم یادکردن می‌شوند؛ درصورتی‌که برای شهادت یک جرم عادی، قاضی سلامت روان و سابقه کیفری فرد را مورد بررسی قرار می‌دهد. ولی در قسامه با ۵۰ نفر، متهم دیگر فرصت دفاع از خودش را ندارد. از طرف دیگر گاهی پلیس به جای آنکه شیوه‌های قتل را بررسی کند، با انشای متفاوت در پرونده پیش می‌رود. مثلاً متهم را در خانه خودش دستگیر کردند، ولی در پرونده ذکر می‌شود متهم در مخفیگاهش توسط متهمین شناسایی و دستگیر شده است؛ یعنی ذبح یا قتل دادگاه به سستی می‌رود که متهم فرار کرده و پلیس توانسته او را شناسایی و دستگیر کند». او ادامه می‌دهد: «بسیاری از این متهمان هم در گفت‌وگوهایی که با آنها داشتم، می‌گویند با شیوه‌های علمی یا جرمی‌نشدانه و به نوعی تحت فشار بوده‌اند؛ درحالی‌که کشور‌های دیگر چیزی به نام قسامه ندارند و همه چیز پیشرفت‌تر شده است. در مناطق بومی که طایفه‌ای زندگی می‌کنند، به دلیل مسائل فرهنگی، خیلی راحت‌تر سوگند می‌خورند. البته تعداد موالید آنها هم بیشتر از جایی مثل تهران است، به همین دلیل در مقوله قسامه به راحتی ۵۰ نفر از خانواده مقتول جمع می‌شود؛ درحالی‌که در مناطق شهری این تعداد موالید وجود ندارد. برخی از سوگندخورندگان یا درگیر اعتیادند یا پولی گرفته تا قسم بدهند که این موضوعات در مناطق محروم‌تر بیشتر دیده می‌شود. بنابراین نیاز داریم در پرونده‌های قتل از کارآگاهان متخصص استفاده شود».

امروز چه خبر

مبدأ پیامک‌های ارسالی تذکر حجاب هنوز نامعلوم است

ایلنا: معاون رئیس‌جمهور در امور زنان و خانواده به پیامک‌های ارسالی تذکر حجاب از سوی ستاد امر به معروف و نهی از منکر استان تهران به شهروندان واکنش نشان داد. زهرا بهروزآذر درباره ارسال پیامک‌های تذکر حجاب به دختران توسط ستاد امر به معروف و نهی از منکر افزود: «ما در حال حاضر در پی آن هستیم تا بدانیم دقیقاً کدام نهاد این کار را انجام می‌دهد و من هنوز پاسخی ندارم. دنبال این هستیم که مشخص شود مبدأ این پیامک‌ها کجاست و با چه هدفی ارسال می‌شوند و ذیل کدام قانون است. چون هنوز این اطلاعات دقیق جمع‌آوری نشده، من نمی‌توانم گزارش دهم».

او ادامه داد: «من در جلسات مختلفی در این ۹ ماه شرکت کردم و تقریباً می‌توانم به جرئت بگویم که در هیچ‌کدام از نهادهای مسئول نگاه‌ی وجود ندارد که بخواهد کرامت زنان را حفظ نکند یا دنبال ایجاد تنش باشد، یا به دنبال دوقطبی‌سازی باشد». بهروزآذر در پاسخ به سوآلی در مورد برنامه‌های دولت برای کاهش آسیب‌های اجتماعی توضیح داد: «موضوع آسیب‌های اجتماعی و کاهش آن برای ما اهمیت ویژه دارد. ما در ساختار دولت، سازمان اجتماعی را داریم که موظف است آسیب‌ها را مدام رصد کند و برای هرکدام برنامه داشته باشد.

ما هم به عنوان معاونت زنان ناظر فعالیت‌های آنها هستیم و در واقع کنارتشان هستیم تا اگر موضوعاتی وجود دارد که اینها هنوز نتوانسته‌اند پیدا کنند یا برایش برنامه داشته باشند، در اولویت قرار دهیم و آنها را مد نظر قرار دهند».

هشدار درباره مصرف روغن‌های سنتی

مدیرکل فرآورده‌های غذایی و آشامیدنی سازمان غذا و دارو گفت: روغن‌هایی که در واحدهای سنتی و بدون نظارت بهداشتی تهیه می‌شوند، می‌توانند برای سلامت مصرف‌کنندگان بسیار خطرناک باشند.
عبدالعظیم بهفر با اشاره به تهیه برخی روغن‌ها به صورت دستی و خارج از زنجیره کنترل‌شده توضیح داد: «در این فرایندها، احتمال استفاده از دانه‌های مانده، آلوده یا کپک‌زده وجود دارد که ممکن است حاوی سم آفلاتوکسین باشد؛ ترکیبی سرطان‌زا که به‌ویژه برای کبد بسیار مضر است».

به گفته او، روغن‌های سنتی که مقابل چشم مشتری تولید می‌شوند، معمولاً تصفیه نشده‌اند و ممکن است حاوی ذرات جامد، فلزات سنگین یا سایر ناخالصی‌ها باشند.
در حالی که روغن‌های دارای نشان سیب سلامت، از مواد اولیه کنترل‌شده تهیه شده و مراحل فیلتراسیون، تصفیه و کنترل کیفی را طی می‌کنند. او با اشاره به وضعیت بهداشتی دستگاه‌های سنتی روغن‌گیری افزود: «این دستگاه‌ها اغلب به‌درستی شست‌وشو نمی‌شوند و ممکن است باعث آلودگی ثانویه در محصول نهایی شوند.
امّا در واحدهای صنعتی مجاز، همه مراحل زیر نظر متخصصان علوم و صنایع غذایی انجام شده و مطابق با ضوابط بهداشتی است.

روغن‌های فاقد سیب سلامت به دلیل تصفیه‌نشدن، زودتر اکسید می‌شوند و این فرایند منجر به تولید رادیکال‌های آزاد می‌شود؛ ترکیباتی که با افزایش خطر ابتلا به بیماری‌های قلبی، عروقی و سرطان در ارتباط هستند.
بر اساس اعلام او، روغن‌های صنعتی معمولاً دارای آنتی‌اکسیدان‌های طبیعی یا افزودنی‌های مجاز هستند که از اکسیداسیون جلوگیری کرده

و ماندگاری محصول را افزایش می‌دهند.
موضوعی که در روغن‌های سنتی و تصفیه‌نشده دیده نمی‌شود، بهفر همچنین با تأکید بر نقش آگاهی مصرف‌کننده اظهار داشت: شناسایی نشان سیب سلامت، توجه به نام واحد تولیدکننده و بررسی شماره پروانه ساخت، از جمله اقدامات مهم برای خرید ایمن روغن خوراکی است.